

Daniel M. Laskin og A. Omar Abubaker, editors:

Decision Making in Oral and Maxillofacial Surgery

Å stille en riktig diagnose og utføre en adekvat behandling av en tilstand krever en logisk gjennomtenkning. I informatikk og

i matematikk brukes begrepet algoritme om en presis beskrivelse av en serie operasjoner som skal utføres for å løse en type problemer. Ofte fremstilles algoritmene grafisk som en rekke bokser med streker og piler imellom. Denne boken tar for seg en rekke tilstander innen oral kirurgi og oral medisin og setter opp en algoritme for diagnose og behandlingssekvens for hver enkelt tilstand. Ved siden av den grafiske algoritmen er det en forklarende tekst om tilstanden, sammen med kort referanseliste. Boken henvender seg først og fremst til oralkirurger, men mange av prosedyrene som beskrives utføres også i allmennpraksis og boken bør ha interesse for alle tannleger.

Boken karakteriseres best som et hjelpemiddel for klinikerne. Den inneholder ingen kliniske bilder eller illustrasjoner, bare algoritmer. Den er delt opp i 14 hovedområder, blant annet dentoalveolære problemer, implantatbehandling, traumer, cyster, sinus maxillaris-problemer, infeksjoner osv. Under disse kapitlene er det satt opp algoritmer for 100 forskjellige tilstander, med blå bokser for diagnostisk informasjon og grønne bokser for behandlingsinformasjon. Eksempelvis vil problemer rundt et implantat etter oppgitte kriterier få diagnose perimplantitt eller perimucositt og behandlingsalternativ vil være konservativ, antibiotika eller kirurgisk intervensjon, alt etter kliniske og røntgenologiske funn. Disse funnene er beskrevet i tekstbokser og gjør at det er lett og raskt å orientere seg i algoritmene.

Redaktørene har fått med seg 37 andre, velrenommerte klinikere til å sette opp algoritmene og belyse problemstillingene. Boken virker godt gjennomarbeidet. Den har format som

en liggende A4-side. Det gjør den lett å slå opp i, med tekst til venstre og algoritmene på høyre blad.

Dette er ingen lærebok, men et supplement til logisk oppsett for å løse kliniske oppgaver. Selv om den erfarne kliniker nok er velkjent med de forskjellige tilstander og er i stand til å behandle disse, er det en forskjell på å vite hva en skal gjøre og logisk beskrive den diagnostiske og terapeutiske prosess. Ikke minst tror jeg boken er et verdifullt bidrag innen undervisning av både tannlegestudenter og innen videreutdanningen i oral kirurgi og oral medisin.

Knut Tornes

Chicago: Quintessence Publishing CO, Inc; 2007. 267 sider. ISBN-978-0-86715-463-4.

Martin Schittek Janda, Niklas Mattheos og Rolf Attstrøm, redaktører:
Digitala kliniken

Boken henvender seg til tannhelsepersonell, studenter og ledere i tannhelsetjenesten som ønsker et overblikk og en introduksjon til de mange digitale

hjelpemidler som finnes tilgjengelige for en moderne tannklinik.

Internett og digitalisering har endret og påvirket den odontologiske hverdagen og digitale hjelpemidler er i dag et verdifullt og nødvendig verktøy for tannhelsepersonell. Utviklingen i den digitale verden er svært rask, og det vil for mange være behov for å innhente kunnskap når det gjelder håndtering av de ulike typer av digitale verktøy.

Den digitale klinikken tar utgangspunkt i tannklinikens behov for ulike typer av hjelpemidler. Den er skrevet av tannleger som alle har god faglig innsikt innenfor de respektive fagområder. Boken er lettlest, men gir samtidig en god og oversiktlig innføring i de ulike behov en klinikk vil ha når det gjelder digitalt utstyr og bruken av dette.

Hvert kapittel i boken omhandler et spesifikt område, og det gis en rekke praktiske tips og råd i forhold til de temaer boken omhandler. Boken er inndelt i følgende kapitler: Digitale journaler, digitalt røntgen, digital fotografering, Internett og informasjonssøking, digital kommunikasjon, og lovgrunnlag.

Kapitlet om digitale journaler omhandler i tillegg til praktiske råd ved kjøp av maskiner, også nyttige råd med hensyn til krav til journalprogram og viktig informasjon om datasikkerhet. I kapitlet om digital røntgen omtales både sensorer og billedplater, og det gis praktiske råd både i forhold til billedtakning, tolkning og lagring.

Digital fotografering er godt omtalt i boken og vil gi leseren en forståelse av de ulike bildeformater samt ulike typer av digitale kameraer som kan være anvendelige i praksis.

De to kapitlene om Internett, informasjonssøking og digital kommunikasjon gir en god oversikt over søkemotorer og råd om hvordan en kan søke frem informasjon på en enkel måte. Medisinske databaser omtales i et eget kapittel, og det gis eksempler på databaser som er anvendelige for tannhelsepersonell. Kommunikasjonsprogrammer og datasikkerhet er viktige deler i kapitlet om digital kommunikasjon.

Bokens kapittel om juridiske forhold inneholder svensk lovgivning, men mye av dette er også relevant i forhold til norske forhold.

Boken kan anbefales for tannhelsepersonell som ønsker en innføring i og en lett tilgjengelig informasjon om ulike digitale hjelpemidler, anvendelsesområde og bruk. Den kan være en god støtte for tannhelsepersonell som trenger råd, både i forhold til anskaffelser og bruk av digitale hjelpemidler. Tannhelsepersonell med erfaring innenfor dette området vil være kjent med bokens innhold, og den anses som mindre egnet for denne gruppen.

Kirsten Ahlsen

Stockholm: Gothia forlag; 2008. 96 sider. ISBN 978-91-7205-586-5.